

ชื่อการวิจัย	การมีส่วนร่วมของคนในชุมชนที่มีผลต่อกระบวนการจัดทำแผนชุมชน เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น กรณีศึกษาดำบลเกาะตะเภา อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก
ผู้วิจัย	นางสาวพิชญ์อาภา ธรรมขัน สาขารัฐประศาสนศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น
ระยะเวลาที่ทำวิจัย	ตุลาคม 2555 – กุมภาพันธ์ 2556
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์นิลุช บุญยฤทธิฐานนท์
ปีการศึกษา	2555

บทคัดย่อ

ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินระดับการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนตำบลเกาะตะเภา อำเภอบ้านตาก จังหวัดตากและศึกษากระบวนการมีส่วนร่วมที่มีผลต่อการทำแผนชุมชน รวมถึงวิเคราะห์ผลการพัฒนาชุมชนอันเนื่องมาจากการจัดทำแผนชุมชนแบบมีส่วนร่วม

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนในตำบลเกาะตะเภา อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก จำนวน 346 คน โดยใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามด้วยแบบสอบถาม ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการทำแผนชุมชนทั้ง 5 ระดับ ได้แก่
 1. การให้ข้อมูลข่าวสาร
 2. การรับฟังความคิดเห็น
 3. การเกี่ยวข้อง
 4. ความร่วมมือ
 5. การเสริมอำนาจแก่ประชาชน

แต่อยู่ในระดับที่น้อย อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาตามระดับการมีส่วนร่วม พบว่าประชาชนมีส่วนร่วมในระดับการแสดงความคิดเห็นในการเข้าร่วมประชาคมหมู่บ้านมากที่สุด

ขณะเดียวกันประชาชนมีส่วนร่วมในระดับการเกี่ยวข้องในการเข้าร่วมการจัดทำประชาพิจารณ์น้อยที่สุด

2. ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผนชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาแต่ละขั้นตอนของกระบวนการจัดทำแผนชุมชนแบบมีส่วนร่วมพบว่า ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลเรียนรู้ตนเองและชุมชนในการเข้าร่วมสำรวจปัญหาหรือความต้องการของชุมชนมากที่สุด ขณะเดียวกันกระบวนการเตรียมความพร้อมชุมชนในการจัดหาวิทยากรในการให้ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการจัดทำแผนชุมชนพบว่า ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมน้อยที่สุด

3. ใงานวิจัยได้จำแนกผลการพัฒนาชุมชนออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน
2. ด้านการเมืองการปกครอง
3. ด้านเศรษฐกิจ
4. ด้านสังคม

ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจผลการพัฒนาชุมชนอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านสังคมโดยเฉพาะอย่างยิ่งผลการดำเนินงานการบริหารจัดการขยะเป็นประเด็นที่ประชาชนมีความพึงพอใจมากที่สุด ขณะเดียวกันประเด็นการพัฒนาด้านสังคมในเรื่องศูนย์การเรียนรู้ภายในชุมชนเป็นเรื่องที่ประชาชนมีความพึงพอใจน้อยที่สุด